

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV
OMBUDSMAN

Poskytování informací

Vybraná stanoviska veřejného ochránce práv

Obsah prezentace

- I. **Východiska pro aplikační praxi**
- II. Vybraná **hmotněprávní omezení** práva na informace (osobní údaje, informace o platech a odměnách, informace o veřejných činitelích, obchodní tajemství, vnitřní pokyny, informace o výsledku kontroly, mlčenlivost)
- III. Vybrané **procesní aspekty** realizace práva na informace

Východiska pro aplikační praxi

Povaha, smysl a účel práva na informace

- Veřejné subjektivní právo
- Politické právo
- Přímě vymahatelné
(čl. 41 Listiny, III. ÚS 28/96 ze dne 16. 5. 1996)
- Záruka zákonnosti veřejné správy
- Posílení důvěry veřejnosti ve veřejnou správu
- Princip dobré správy – otevřenost veřejné správy

Judikatura: 6 As 18/2009- 63 ze dne 14. 9. 2009

Východiska pro aplikační praxi

Ústavněprávní limity práva na informace a jejich zákonné provedení

Čl. 17 odst. 4 Listiny

➤ Formální omezení – zákonem

- a) Hmotněprávní – důvody odepření (zejm. §§ 7-11 InfZ)
- b) Procesní – rozhodnutí o odepření informace (§ 15 InfZ)

➤ Materiální podmínky

- a) legitimní účel (ochrana jiného práva/svobody, bezpečnost státu, veřejná bezpečnost, ochrana veřejného zdraví, ochrana mravnosti)
  - b) nezbytnost omezení (ve smyslu „nelze účelu dosáhnout jinak“)
- Omezení vykládat restriktivně (čl. 4 odst. 4 Listiny, § 12 InfZ)- zákaz zneužití omezení k jinému než stanovenému účelu

Judikatura: 3 Ads 33/2006, 5 A119/2001, 6 As 18/2009 aj.

Východiska pro aplikační praxi

Teorie vážení zájmů, test proporcionality

Povinnost povinného subjektu poměřovat se zřetelem ke konkrétním okolnostem případu při zvažování jakéhokoliv omezení přístupu k určité informaci na jedné straně **povahu této informace a veřejný zájem na jejím poskytnutí** a na druhé straně **důvod**, pro který je nutné tuto informaci **chránit** a neposkytnout.

Judikatura: IV. ÚS 157/97 ze dne 9. 2. 1998, Pl. ÚS 3/02 ze dne 13. 8. 2002, I. ÚS 517/10 ze dne 15. 11. 2010.

Návrh novely InfZ 2013 (§ 12 odst. 2) „*Pokud důvod zákonem stanovené ochrany informace nepřevažuje nad veřejným zájmem na jejím poskytnutí, povinný subjekt informaci poskytne. Přitom dbá, aby poskytnutím nedošlo k nepřiměřenému zásahu do práv a oprávněných zájmů osob, jichž se informace týká.*“

Východiska pro aplikační praxi

Test proporcionality

1. **Test vhodnosti** – Umožňuje institut omezující základní právo dosáhnout sledovaný cíl (ochrany jiného práva/veřejného zájmu)?

2. **Test potřebnosti** – Jde sledovaného cíle dosáhnout jinak? Jde ve vztahu k dotčenému základnímu právu o nejšetrnější prostředek? Existuje jiná možnost, jak dosáhnout zamýšleného cíle bez toho, aniž by bylo dotčeno jiné základní právo?

3. **Test poměrování zájmů** – porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv

Judikatura: Pl. ÚS 4/94 - základní práva *prima facie* rovnocenná, obdobně ÚS SR – Pl. ÚS. 1/09-34, Pl. ÚS 22/06

Východiska pro aplikační praxi

Porovnání základních práv

1. **Empirický argument** – faktická závažnost důsledků neposkytnutí informace a dopadů spojenými s poskytnutím informace
2. **Systemový argument** – zařazení a smysl dotčených práv v systému základních práv a svobod (rovnost práv)
3. **Kontextový argument** – další negativní dopady omezení jednoho základního práva v důsledku upřednostnění jiného
4. **Hodnotový argument** – pozitiva v kolizi stojících základních práv vzhledem k akceptované hierarchii hodnot

Hmotněprávní omezení práva na informace

Osobní údaje a ochrana soukromí osob

- Článek 10 Listiny
- § 8a InfZ
- § 4 písm. a) ZOOÚ – definice „osobního údaje“
- § 4 písm. e) ZOOÚ- poskytování informací jako způsob zpracování osobních údajů
- § 4 písm. j) ZOOÚ - povinný subjekt je správce osobních údajů
- § 5 odst. odst. 1 ZOOÚ – základní povinnosti správce
- § 5 odst. 2 ZOOÚ - podmínky poskytování osobních údajů (souhlas subjektu údajů nebo jiný právní titul a)-g))

Hmotněprávní omezení práva na informace

Osobní údaje veřejných funkcionářů

Sp. zn. 7246/2012/VOP/VBG

poskytování informací o přestupcích veřejných funkcionářů dle zákona o střetu zájmů

- § 5 odst. 2 písm. f) ZOOÚ - *údaj vypovídající o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení*

Zákon o střetu zájmů ukládá veřejně činným osobám povinnosti právě na základě jejich veřejného působení. Tyto povinnosti by tedy těmto osobám nevznikly, pokud by veřejným funkcionářem dle tohoto zákona nebyly. Je to právě skutečnost, že osoba je veřejným funkcionářem, která zakládá její povinnost poskytovat údaje dle zákona o střetu zájmů. Porušení této povinnosti tedy přímo a úzce s jejím postavením coby osoby veřejně činné. Informace o výsledku projednávání tohoto typu přestupku tedy vypovídají o veřejné činnosti veřejného funkcionáře.

Hmotněprávní omezení práva na informace

Které osobní údaje veřejných funkcionářů lze poskytnout?

Mezi údaje, které vypovídají o veřejné nebo úřední činnosti, a které **lze** podle § 5 odst. 2 písm. f) ZOOÚ **poskytnout i bez souhlasu subjektu údajů** patří:

- informace o tom, zda se daná osoba (ne)dopustila porušení zákona o střetu zájmů a jakým způsobem,
- informace o tom, jak správní orgán naložil s oznámením přestupku (jak je meritorně/procesně vyřídil), včetně informace o případné (ne)vině a uložené sankci.

Hmotněprávní omezení práva na informace

A co informace o uložené sankci?

Stanovisko ochránce

Informace o uložené sankci a její výši tvoří **součást rozhodnutí** správního orgánu o přestupku (o vině a trestu), proto ani tuto informaci není možné a priori vyloučit z jejího poskytnutí. Sankci v podobě udělené pokuty lze pak chápat jako **projev prosazení veřejného zájmu při výkonu veřejné správy**, neboť každá sankce má v sobě navíc jak **hledisko správně-trestní** vůči konkrétní (fyzické či právnické) osobě, tak **hledisko preventivního působení** na ostatní fyzické a právnické osoby. Tato funkce správního trestání by byla popřena, kdyby správní úřady bez dalšího odmítaly sdělit informaci o sankci a její výši.

Stanovisko ÚOOÚ

V poskytnutí informace o výši udělené sankce lze spatřovat **citelný zásah do osobního života dané osoby**. S ohledem na § 10 ZOOÚ lze považovat za legitimní **odepřít** tuto část informace o přestupku (konkrétní výši uložené pokuty). Pro účely zákona o střetu zájmů a informačního zákona **postačí obecná informace**.

Hmotněprávní omezení práva na informace

Osobní údaje podnikajících osob – informace o sankci

Nález Ústavního soudu uveřejněný pod č. 299/2004 Sb.

Informace související bezprostředně s podnikatelskou činností podnikající fyzické osoby nepožívají (analogicky k právnickým osobám) ochrany podle zákona o ochraně osobních údajů.

Stanovisko ÚOOÚ č. 3/2011

Aplikace ZOOÚ není vyloučena. Úzká provázanost soukromého a profesního života (ESLP Niemietz vs. Německo, 1992). Právo na přiměřenou míru soukromí i při výkonu profese.

Stanovisko ochránce sp. zn. 3589/2006/VOP/KČ

Informace o sankci uložené podnikající fyzické osobě v souvislosti s jejím podnikáním nepředstavují osobní údaje této osoby. Jde o informace nevztahující se k jejímu soukromému životu, nýbrž k podnikání. **Poskytování informací o správních delikventech a udělených sankcí je v souladu s veřejným zájmem na transparentním podnikatelském prostředí** jakožto jednoho z materiálních znaků demokratického právního státu, které umožňuje spotřebitelům vědomě se rozhodovat.

Hmotněprávní omezení práva na informace

Informace o platech a odměnách úředních osob

Sp. zn. 4735/2011/VOP/PPO – ÚŠI

Sp. zn. 5362/2011/VOP/KČ – ústecký kraj

Tabulka za rok 2012 v Kč

	roční plat	roční odměna
vedoucí Úřadu vlády	1 169 520	1 659 000
náměstek 1	983 760	700 000
náměstek 2	0	0
náměstek 3	697 560	790 000
náměstek 4	0	0
náměstek 5	861 360	380 000
náměstek 6	929 400	1 397 000
náměstek 7	807 600	335 000
VŘS 1	998 280	840 000
VŘS 2	0	0
VŘS 3	0	0
VŘS 4	0	0
VŘS 5	737 400	130 000

Jak chápat § 8b InfZ?

Kdy se (ne)poskytují základní osobní údaje o příjemcích veřejných prostředků?

Hmotněprávní omezení práva na informace

Osobní údaje o příjemcích platů a odměn

Shrnutí dosavadní judikatury:

- Maděra vs. Zlínský Magistrát 5 As 57/2010-79 ze dne 27. 5. 2011- výše a důvody odměn vedoucího informačních systémů
- NSS 4 As 40/2010-60 ze dne 11. 11. 2011 - mimořádné odměny učitelů MŠ a ZŠ Psáry
- KS v Praze 45 A 4/2012-76 ze dne 27. 6. 2012
- NSS 1 As 169/2012-38 ze dne 6. 12. 2012 – výše základního platu, osobního ohodnocení a odměn tajemnice Městského úřadu Benešov a dalších dvou vedoucích odborů MěÚ
- Rozšířený senát NSS (usnesení 8 As 55/2010-23 ze dne 28. 2. 2012) ?

Hmotněprávní omezení práva na informace

Stanovisko ochránce k poskytování údajů o platech a odměnách úředních osob

- **Zákonodárce nemůže nikdy zcela nahradit exekutivu při provádění testu veřejného zájmu** v rámci posuzování konkrétního případu. Může sice pro uplatnění správního uvážení a pro poměřování v kolizi stojících ústavních práv vymezit v zákoně určité mantinely, nemůže však vzájemné poměřování ústavně zaručených práv zcela vyloučit.
- Ustanovení **§ 8b InfZ rozšiřuje právo na informace** o právo na sdělení některých osobních údajů bez souhlasu subjektu těchto údajů, a to nad rámec důvodů vymezených v zákoně o ochraně osobních údajů.
- Ustanovení § 8b InfZ lze chápat jako zcela **samostatnou výjimku** z ochrany osobních údajů nebo (zčásti) jako **upřesnění** toho, co se myslí termínem „**údaj vypovídající o veřejné anebo úřední činnosti, o funkčním nebo pracovním zařazení zaměstnance veřejné správy**“ .
- Ustanovení § 8b InfZ **umožňuje přístup k informacím o veřejných prostředcích vyplacených zaměstnancům veřejné správy** ve formě mzdy či platu včetně jeho nenárokových složek.

Hmotněprávní omezení práva na informace

Stanovisko ochránce k poskytování údajů o platech a odměnách úředních osob

„Příjemcem veřejných prostředků“ je **každý zaměstnanec** veřejné správy. Pokud občan žádá informaci o platech a odměnách vybraných zaměstnanců úředních osob, rozhodování o takové žádosti se neodehrává v prosté rovině poskytnout - odmítnout. Podstatou rozhodování úřadu je naopak otázka, zda **sdělit informace o platu všech** „příjemců veřejných prostředků“ (to znamená přijmout test proporcionality provedený zákonodárcem v § 8b InfZ) **nebo jen u vybraných**, u nichž s ohledem na jejich postavení a pravomoci převládá veřejný zájem na zveřejnění takové informace (to **znamená provést vlastní test proporcionality s ohledem na konkrétní okolnosti**).

Hmotněprávní omezení práva na informace

Obchodní tajemství

NOVÁ Definice obchodního tajemství – § 504 NOZ

Nutné **kumulativně splnit** následující podmínky:

- jde o skutečnosti konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné
- související se závodem,
- v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné,
- vlastník ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení zajišťuje.

Nestačí pouhé označení!

Není možné soukromoprávním ujednáním stran omezit přístup k informacím!

Hmotněprávní omezení práva na informace

Stanovisko ochránce k obchodnímu tajemství

Sp. zn. 3758/2009/VOP/KČ

obchodní tajemství a ochrana životního prostředí

Úřad je vždy povinen zkoumat, zda informace označená podnikatelem za obchodní tajemství skutečně splňuje všechny náležitosti obchodního tajemství.

Ochrana obchodního tajemství je významně oslabena zákonem o právu na informace o životním prostředí (§ 8 odst. 4 písm. a) zákona č. 123/1998 Sb.). Úřad, i v případě, že se o obchodní tajemství jedná, je povinen aplikovat princip přiměřenosti (provést test proporcionality) a posoudit, zda danou informaci, vypovídající o vlivu činnosti podnikatele na životní prostředí, nelze ve veřejném zájmu zpřístupnit.

Hmotněprávní omezení práva na informace

Stanovisko ochránce k obchodnímu tajemství

Sp. zn. 1651/2011/VOP/KČ

obchodní tajemství a závazek veřejné služby

Informace o výši nákladů na provozování závazku veřejné služby, o výši ztráty a o přiměřeném zisku na obnovu vozového parku a investic souvisejících s provozování veřejné linkové osobní dopravy, lze odepřít s odvoláním na ochranu obchodního tajemství, jestliže tyto informace splňují všechny znaky obchodního tajemství.

Informací o rozsahu a příjemci veřejných prostředků, jež se poskytuje podle § 9 odst. 2 InfZ (nelze ji chránit jako obchodní tajemství), se rozumí základní identifikační údaje příjemce a celková částka veřejných prostředků poskytnutá za dané období, nikoliv již podrobné údaje a podklady pro výpočet této částky.

Hmotněprávní omezení práva na informace

Stanovisko ochránce k vnitřním předpisům

Sp. zn. 4399/2006/VOP/FH - vnitřní předpis upravující mj. práva a povinnosti odsouzených

Sp. zn. 4045/2012/VOP/KČ - metodika ČSSZ pro posuzování stupně závislosti podle zákona o sociálních službách

Sp. zn. 4612/2012/VOP/KČ - směrnice o vyřizování stížností a organizační řád úřadu práce

Za informaci, která se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům, a tudíž k ní lze odepřít přístup podle zákona o svobodném přístupu k informacím, nelze považovat ta ustanovení vnitřního pokynu, která dopadají též na osoby stojící vně povinného subjektu.

Směrnice o vyřizování stížností bude vždy z větší části dopadat na práva osob stojících vně povinného subjektu, tudíž ji nelze označit za vnitřní pokyn.

I v případě organizačního řádu, který z větší části bude „ryzím“ vnitřním předpisem, by měl úřad vést úvahu o tom, zda snad některé jeho části přece jen na třetí osoby nedopadají.

Hmotněprávní omezení práva na informace

Informace o výsledcích kontrol

Sp. zn. 3589/2006/VOP/KČ

neposkytnutí informace o výsledku kontroly živnostenským úřadem

Sp. zn. 3186/2008/VOP/DS

neposkytnutí informací o pokutovaných společnostech provozujících čerpací stanice pohonných hmot

Sp. zn. 5137/2010/VOP/KČ

neposkytnutí informace o výsledku kontroly HZS

Sp. zn. 6819/2011/VOP/VBG

neposkytnutí informace o kontrolu ÚOOÚ

Hmotněprávní omezení práva na informace

Informace o výsledcích kontrol

- ❑ Vzájemný vztah § 11 odst. 3 InfZ a § 19 InfZ (mlčenlivost)
- ❑ Rozlišovat původce informace (třetí osoba/povinný subjekt (kontrolující))
- ❑ Vždy zvažovat další omezení InfZ
- ❑ Princip minimalizace (začernění, anonymizace)

Sp. zn. 5137/2010/VOP/KČ – neposkytnutí informace o výsledku kontroly HZS

Poukazování na zákaz poskytovat informace získané od třetí osoby v rámci kontrolní činnosti není na místě, pokud jde o **kontrolní zjištění, závěry kontroly, uložená opatření k nápravě a závěry kontrolní dohlídky**. Zde jde o **typické informace vzniklé činností kontrolního orgánu jako povinného subjektu**.

Stanovisko ÚOOÚ č. 5/2006 – poskytování OÚ při kontrolní činnosti

- povinný subjekt poskytuje ty informace, které vznikly jeho činností při plnění úkolů v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti

Hmotněprávní omezení práva na informace

Mlčenlivost

- Význam povinné mlčenlivosti - právní nástroj zaručující integritu úřadu z hlediska informací
- Subjektivní povinnost - zavazuje fyzické osoby (zaměstnance) nikoliv úřad jako povinný subjekt
- § 19 InfZ - poskytnutí informace v souladu s InfZ není porušením povinnosti mlčenlivosti
- **Každé odůvodnění rozhodnutí o odepření informace opřené o mlčenlivost je porušením zákona!**

Judikatura: 3 Ads 33/2006-57 ze dne 16. 5. 2007 – povinnost mlčenlivosti nemá ve svém důsledku omezit aplikaci InfZ

Hmotněprávní omezení práva na informace

Informace o výsledcích kontrol

Sp. zn. 3186/2008/VOP/DS – neposkytnutí informací o pokutovaných společnostech provozujících čerpací stanice pohonných hmot

Zveřejňování výsledků kontrol - § 3 písm. d) zákona č. 64/1986 Sb., o ČOI

- Zákon ČOI umožňuje a ukládá, aby bez ohledu na požadavky veřejnosti sama z vlastní iniciativy zveřejňovala výsledky svých kontrol.
- Účinně předcházet vzniku nedostatků lze pouze plným zveřejněním kontrolních zjištění s uvedením jmen (názvů) podnikatelů, u nichž byly nedostatky zjištěny.
- Zveřejněním se rozumí vlastní aktivní uvádění informace do oběhu, přinejmenším u klíčových kontrolních zjištění.

Poskytování informací o výsledcích kontrol

- Informace o výsledku kontrol zachycené v kontrolním protokolu či vyplývající z následné činnosti ČOI, jíž je správní řízení o správním deliktu, jsou nepochybně informacemi, které vznikly činností povinného subjektu při plnění jeho úkolů.
- Rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informace v podobě jmen provozovatelů čerpacích stanic, jimž byly pravomocně uloženy pokuty, s odůvodněním, že jde o informace získané od třetích osob (provozovatelů čerpacích stanic) v rámci kontrolní činnosti, je nezákonné. Výjimka z obecné povinnosti poskytovat informace uvedená v § 11 odst. 3 InfZ se netýká ani výsledku kontroly ani správního řízení, které vzešlo z kontrolních zjištění.

Hmotněprávní omezení práva na informace

Informace o výsledcích kontrol

Sp. zn. 6999/2012/VOP/ES - poskytování informací o postupu správního orgánu na základě podnětu dle § 42 správního řádu

1. **Minimální varianta** – vyzoomění podatele o přijetí podnětu k dohledu (kontrolu, dozoru apod.) s podezřením na porušení práva (systémových nedostatků apod.), jímž se bude zabývat. Absence poučení o možnosti získat informace o výsledku šetření (kontroly, dohledu atd.)
2. **Střední varianta** – vyzoomění podatele, že o výsledku bude informován, pokud podá žádost dle InfZ (doporučení: riziko předčasné žádosti eliminovat vhodným poučením).
3. **Optimální varianta** - vyzoomění podatele, že o výsledku bude podatel informován.

Hmotněprávní omezení práva na informace

Informace o výsledcích kontrol

Poskytování informací po skončení kontroly

1. **Minimální varianta** – porušení kterých právních předpisů bylo zjištěno, info o opatření k nápravě
2. **Střední varianta** – navíc popis protiprávního jednání
3. **Optimální varianta** - navíc info o uložené sankci, zahájení správního řízení

Stručnost odpovědi zvyšuje riziko další žádosti o informace!

Hmotněprávní omezení práva na informace

Neveřejnost správního řízení aneb aplikace § 11 odst. 1 písm. b) InfZ

- Neveřejné v zásadě pouze ústní jednání. Nelze připustit „trvalou skrytost“ správních řízení, pouze aktuální neveřejnost postupu, který předchází rozhodnutí.
- Podle § 11 odst. 1 písm. b) InfZ **může** povinný subjekt **omezit** poskytnutí informace, *pokud jde o novou informaci, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu, pokud zákon nestanoví jinak; to platí jen do doby, kdy se příprava ukončí rozhodnutím.*

Pozor: rozlišovat novou informaci existující (§ 11 odst.1 b) od nové informace neexistující (§ 2 odst. 4 InfZ) !!!

Vybrané procesní aspekty práva na informace

Žádost ve smyslu InfZ

Sp. zn. 2139/2012/NOP/JHO

Výslovným odkazem na svůj nárok na informaci uvedeným v žádosti o informaci žadatel dostatečně dává najevo, že žádá o poskytnutí informace podle InfZ.

Povinný subjekt by měl vyřídit žádost o informaci podle InfZ i v případě pochybností o povaze žádosti, a to s ohledem na požadavek maximálního zjednodušení přístupu k informacím podle čl. 17 Listiny. Pro získání jistoty, zda žádost byla podána ve smyslu jmenovaného zákona, má povinný subjekt možnost nejprve vyzvat žadatele o její upřesnění.

Žádost o informaci není nutné vyřídit podle InfZ jen v případě, je-li zcela nepochybené, že žadatele neměl v úmyslu žádat o informace formálním způsobem dle InfZ.

Judikatura: 8 As 57/2011 ze dne 29. 8. 2011, 8 Aps 5/2012 ze dne 19. 2. 2013

Vybrané procesní aspekty práva na informace

Zkoumání důvodů žádosti o informace

Sp. zn. 3589/2006/VOP/KČ

InfZ nevyžaduje, aby byla žádost zdůvodněna či podložena nějakým „právním titulem“. Žádost o informaci je třeba vnímat jako projev práva na informace ve smyslu článku 17 Listiny základních práv a svobod. U požadavku na zdůvodnění lze pochybovat o tom, že právě odůvodnění žádosti o informace je opatřením v demokratické společnosti nezbytným pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví či mravnost.

Sp. zn. 5137/2010/VOP/KČ

Podle InfZ není žadatel povinen uvádět důvody svého dotazu. Povinný subjekt tudíž nemůže a nesmí jeho důvody zkoumat. O tom, zda povinný subjekt informaci poskytne, nebo nikoliv, musí rozhodnout výhradně jen na základě povahy požadované informace – zda se jedná o informaci, u níž je dán zákonný důvod, pro její neposkytnutí.

Judikatura NSS: 8 As 57/2006-67 ze dne 29. 5. 2008 – motivace žadatele k podání žádosti není pro posouzení věci podstatná. Skutečnost, zda byl stěžovatel při podání žádosti o informace veden pouhou zvědavostí, zda hodlal uplatňovat svá občanská práva, či zda byl veden obchodním nebo jiným zájmem, nehraje při posouzení roli.

Vybrané procesní aspekty práva na informace

Způsoby vyřizování žádostí

- poskytnutí informace
  - přímé poskytnutí (§ 14 odst. 5 písm. d) InfZ)
  - odkaz na zveřejněnou informaci (§ 6 InfZ)

- odložení žádosti
  - § 14 odst. 5 písm. c) InfZ – informace se nevztahují k působnosti povinného subjektu
  - § 17 odst. 5 InfZ – nezaplacení úhrady za poskytnuté informace

- rozhodnutí o (částečném) odmítnutí žádosti (§ 15 InfZ)

Vybrané procesní aspekty práva na informace

Způsoby vyřizování žádostí

Sp. zn. 2401/2007/VOP/KČ

Kdykoliv povinný subjekt neposkytne žadateli požadované informace, aniž by zároveň žádost odložil či odmítl podle příslušných ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím, musí vydat rozhodnutí o odepření informací. To platí i pro situaci, kdy úřad informace sám nemá a je přesvědčen, že mu zákon neukládá je mít, případně kdy se podle jeho názoru nejedná o informaci, ale o dotaz na názor. Pouze takový postup dává v konečném důsledku záruku soudní obrany proti nesprávnému posouzení situace povinným subjektem, což nelze nikdy zcela vyloučit.

Sp. zn. 5790/2010/VOP/DS - odmítnutí žádosti o informaci spočívající v požadavku na právní výklad právních předpisů

Žádost o informaci, kterou je třeba nově vytvářet, kam lze zařadit i žádost o právní výklad resortního právního předpisu, je třeba procesně odmítnout řádným správním rozhodnutím (dle § 15 InfZ ve spojení s § 2 odst. 4 InfZ) a nikoliv mimoprocesně odložit pro nepůsobnost (dle § 14 odst. 5 písm. c) InfZ).

Vybrané procesní aspekty práva na informace

Forma poskytnutí informace

Formu poskytnutí informace, volí žadatel.

Sp. zn. 5137/2010/VOP/KČ – dodržení formy poskytované informace

Jestliže žadatel požádá o poskytnutí informací formou kopií konkrétních listin, je povinný subjekt zavázán tuto formu respektovat a nikoliv poskytnout informace pouhým výpisem.

Judikatura: Krajský soud v Českých Budějovicích č.j. 10 Ca 232/2001 -40 ze dne 24. 10. 2001, NSS 7A 3/2002-46 ze dne 14. 1. 2004, 1 As 17/2008-67 ze dne 7. 5. 2008

Vybrané procesní aspekty práva na informace

Zneužití práva na informace nebo množstevní šikana?

Sp. zn. 5790/2010/VOP/DS nebo 5346/2912/VOP/VBG

Žádost o informace musí být vyřízena jedním ze zákonem předvídaných způsobů. To platí i v případě, kdy se povinný subjekt domnívá, že ze strany žadatele jde o zjevné zneužití práva na informace či o šikanu úřadu jako povinného subjektu

Sp. zn. 2401/2007/VOP/KČ

Zahlcení úřadu žádostmi o informace od jednoho a téhož žadatele k určité problematice lze částečně řešit tím, že úřad veškeré informace týkající se dané věci, jejichž poskytnutí zákon umožňuje, zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Jestliže i poté bude žadatel trvat na jejich poskytnutí přímém, může úřad požadovat úhradu nákladů s tím spojených.

Vybrané procesní aspekty práva na informace

Přezkum rozhodnutí o odvolání

Sp. zn. 5137/2010/VOP/KČ

Pravomocné rozhodnutí o zamítnutí odvolání proti odmítnutí žádosti o informace je možno změnit či zrušit jedině cestou správní žaloby.

Přezkum rozhodnutí nadřízeným orgánem nepřípadá v úvahu, protože správní řád se na procesy podle zákona o svobodném přístupu k informacím vztahuje pouze v omezené míře.

Vybrané procesní aspekty práva na informace

Poučovací povinnost

Sp. zn. 5137/2010/VOP/KČ

Poučovací povinnost správního orgánu dle § 68 odst. 5 správního řádu zahrnuje pouze povinnost poučit adresáta v rozhodnutí o tom, zda je možné se proti rozhodnutí odvolat.

Mimořádné opravné prostředky, mezi něž patří i správní žaloba, do poučovací povinnosti nespadají.

Vybrané procesní aspekty práva na informace

Úhrada za vyhledání informací

Sp. zn. 2232/2011/VOP/KČ

Za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, které je podle zákona o svobodném přístupu k informacím možno zpoplatnit, se obvykle považuje vyhledání velkého množství odlišných a odděleně uchovávaných informací.

Vyhledávání v celkové délce 30 minut, které pokrývá informace z několika neuzavřených spisů, jež má aktuálně stavební úřad v řešení, nelze považovat za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.

Judikatura: Městský soud v Praze 5 Ca 353/2006-50 ze dne 2. 8. 2008

Děkuji za pozornost.

JUDr. Veronika Gabrišová
gabrisova@ochrance.cz

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV
OMBUDSMAN